

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 7.6.2005
KOM(2005) 107 endelig

HANDLINGSPLAN PÅ STATSSTØTTEOMRÅDET

Mindre og bedre målrettet statsstøtte: en reformplan for 2005–2009

(Høringsdokument)

(forelagt af Kommissionen)

{SEK(2005) 795}

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning.....	3
I. Modernisering af statsstøttepolitikken som led i Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse	3
I.1 Baggrunden for statsstøttepolitikken: hvorfor har EU brug for en statsstøttepolitik? .	3
I.2 Nye udfordringer for EU's statsstøttepolitik	5
I.3 Hvordan skal de nye udfordringer tages op?.....	5
II. Fokus på nøgleprioriteterne.....	8
II.1 Måltrettet innovation og F&U til styrkelse af vidensamfundet	8
II. 2 Etablering af et bedre erhvervsklima og fremme af en iværksætterkultur.....	9
II.3 Investering i menneskelig kapital.....	9
II.4 Kvalitetstjenester af generel økonomisk interesse	10
II.5 Bedre prioritering gennem forenkling og konsolidering.....	10
II.6 En måltrettet regionalpolitik.....	11
II.7 Fremme af en miljømæssigt bæredygtig fremtid	12
II.8 Oprettelse af moderne infrastrukturer inden for transport og energi samt informations- og kommunikationsteknologi	12
III. Modernisering af statsstøttepraksis og -procedurer	13
III.1 Bedre styring – delt ansvar.....	13
III.2 Mindre bureaukrati og bedre måltrettet håndhævelse og kontrol	13
III.3 Tilpasning af procedurereglerne til et udvidet EU	15
III.4 Gennemgribende revision af de resterende dokumenter.....	16
III.5 Etablering og evaluering af den nye praksis for fremtiden	17

INDLEDNING

1. Vi står over for en række særlige udfordringer, som nu gør det nødvendigt at foretage en omfattende reform af statsstøttelepolitikken. Tiden er inde til, at der sættes initiativer i gang både af Kommissionen alene og i samarbejde med medlemsstaterne og andre interesserede parter, så statsstøttere reglerne bidrager mere til en bæredygtig vækst, konkurrenceevnen, den sociale og regionale samhørighed og miljøbeskyttelsen.
2. Den foreliggende handlingsplan er et høringsdokument, som indeholder en vejledende plan for den statsstøttereform for perioden 2005-2009, som Kommissionen vil gennemføre i nært samarbejde med medlemsstaterne og andre interesserede parter.
3. Kommissionens tjenestegrene modtager gerne bemærkninger til denne handlingsplan inden den 15. september 2005. De interesserede parter vil desuden blive inddraget i udarbejdelsen af de enkelte konkrete forslag.
4. Bemærkningerne sendes med angivelse af referencen Statsstøttereform til Europa-Kommissionen pr. e-mail til STATEAIDGREFFE@CEC.EU.INT eller pr. brev til:

GD Konkurrence
Registreringskontoret for Statsstøtte
SPA 3, kontor 6/5
B-1049 Bruxelles
Belgien.

I. MODERNISERING AF STATSSTØTTEPOLITIKKEN SOM LED I LISSABON-STRATEGIEN FOR VÆKST OG BESKÆFTIGELSE

I.1 Baggrunden for statsstøttelepolitikken: hvorfor har EU brug for en statsstøttelepolitik?

5. Lige siden Rom-traktaten blev undertegnet i 1957, har statsstøttelepolitikken været en integrerende del af konkurrencepolitikken, og det har været Europa-Kommissionens opgave at forhindre, at medlemsstaternes støtte skaber urimelige konkurrenceforvridninger.
6. Konkurrencepolitikken bygger på det idégrundlag, at en markedsøkonomi skaber den største sikkerhed for gennemførelse af et af EU-traktatens vigtigste mål, nemlig højnelse af levestandarden i EU til gavn for borgerne. For at forbrugerne kan få de produkter, de ønsker, til lave priser, er det en forudsætning, at markederne fungerer tilfredsstillende. Desuden spiller konkurrencen en væsentlig rolle for forbedring af den europæiske økonomis konkurrenceevne, da den skaber et erhvervsklima, hvor effektive og innovative virksomheder belønnes retfærdigt.
7. Kontrollen med statsstøtte er en følge af behovet for at opretholde lige konkurrencevilkår for alle virksomheder, der opererer inden for det indre marked, uanset i hvilken medlemsstat de er etableret. Det er især nødvendigt at se på de

statsstøtteforanstaltninger, der giver visse virksomheder uberettigede selektive fordele, og dermed forhindrer markedskræfterne i at belønne de mest konkurrencedygtige virksomheder eller forhælder en sådan belønning, og derved forringer EU's konkurrenceevne generelt. Støtten kan også medføre en koncentration af markedsstyrken på nogle få virksomheder, f.eks. når virksomheder, der ikke modtager statsstøtte (såsom udenlandske virksomheder), må begrænse deres tilstedeværelse på markedet, eller når statsstøtten bruges til at etablere adgangsbarrierer. Som følge af sådanne konkurrencefordrejninger kan kunderne blive udsat for højere priser, ringere produktkvalitet og mindre innovation.

8. Endvidere er det vigtigt at erkende, at statsstøtte ikke er gratis. Statsstøtte er heller ingen mirakelkur, der øjeblikkeligt kan løse alle problemer. Skatteyderne skal i sidste instans finansiere statsstøtten, som også indebærer offeromkostninger. Når man yder støtte til virksomhederne, betyder det, at man fjerner midlerne fra andre politikområder. Statsmidler er begrænsede og er nødvendige til mange væsentlige formål, såsom uddannelsessystemet, sundhedsvæsenet, national sikkerhed, socialsikring med mere. Det er derfor nødvendigt, at medlemsstaterne udviser gennemsigtighed ved udvælgelsen og foretager en prioritering.
9. EF-traktatens artikel 87 forbyder statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne. Ved traktaten har Kommissionen fået pålagt at føre tilsyn med medlemsstaternes planlagte og eksisterende statsstøtteforanstaltninger for at sikre, at de ikke fordrejer konkurrencen og samhandelen mellem medlemsstaterne i et omfang, der strider mod den fælles interesse. Det er Kommissionens ansvar at sikre, at der opretholdes lige konkurrencevilkår mellem medlemsstaterne uanset deres forskellige ressourceniveauer og deres forskellige traditioner for statsintervention på markederne.
10. Traktaten tillader udtrykkeligt undtagelser fra forbuddet mod statsstøtte, hvis de planlagte støtteordninger har en gavnlig virkning for EU som helhed. Statsstøtte kan erklæres forenelig med traktaten, hvis den opfylder klart definerede mål af fælles interesse og ikke fordrejer konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne på en måde, der strider mod den fælles interesse. Statsstøtteforanstaltninger kan nemlig undertiden være effektive midler til at nå mål af fælles interesse. De kan korrigere markedssvigt og derved få markederne til at fungere bedre og fremme den europæiske konkurrenceevne. De kan også bidrage til at fremme for eksempel social og regional samhørighed, bæredygtig udvikling og kulturel forskellighed, uafhængigt af korrektionen af markedssvigt.
11. Statsstøtte bør dog kun anvendes, når den er et velegnet middel til at nå et veldefineret mål, når den skaber de rette incitamenter, når den står i rimeligt forhold til målet, og når den fordrejer konkurrencen mindst muligt. Som følge heraf går vurderingen af statsstøttens forenelighed med fællesmarkedet fundamentalt set ud på at afveje støttens negative virkninger for konkurrencen med dens positive virkninger set ud fra den fælles interesse.
12. Selv om de horisontale statsstøtteregler principielt omfatter samtlige sektorer, har nogle sektorer meget specifikke regler, og på grund af de særlige forhold, der gør sig

gældende for landbrug, fiskeri, kulproduktion og transport, gælder der særlige regler for disse sektorer. Selv om principperne i handlingsplanen bør gælde for samtlige sektorer, omfatter planen ikke reformen af disse regler. Desuden skal der tages hensyn til Euratom-traktatens mål og forpligtelserne inden for Verdenshandelsorganisationen.

I.2 Nye udfordringer for EU's statsstøttepolitik

13. Statsstøttepolitikken står nu over for nye udfordringer, der kræver handling. Som det kom klart til udtryk på Det Europæiske Råds møde i november 2004, må der på ny sættes skub i den såkaldte Lissabon-strategi. I Kommissionens meddelelse til Det Europæiske Råds forårsmøde i 2005, "Vækst og beskæftigelse: en fælles opgave - et nyt afsæt for Lissabon-strategien", er der allerede opstillet et nyt Lissabon-handlingsprogram, hvor kontrollen med statsstøtte spiller en vigtig rolle.
14. Det Europæiske Råd opfordrede i marts 2005 "medlemsstaterne til at fortsætte nedbringelsen af det generelle niveau for statsstøtte, idet der dog tages hensyn til eventuelle markedssvigt. Dette bør ledsages af en omlægning af statsstøtten, så den støtter visse horisontale mål såsom forskning og innovation samt udnyttelse af den menneskelige kapital. Endvidere bør reformen af regionalstøtten tilskynde til et højt investeringsniveau og gøre det muligt at mindske skævhederne i overensstemmelse med Lissabon-målene".
15. Statsstøttepolitikken beskytter konkurrencen inden for det indre marked og er nært knyttet til mange mål af fælles interesse, såsom tjenester af generel økonomisk interesse, regional og social samhørighed, beskæftigelse, forskning og udvikling, miljøbeskyttelse samt beskyttelse og fremme af kulturel forskellighed. Den skal både i sig selv og ved at styrke andre politikker bidrage til at gøre Europa til et mere attraktivt sted at investere og arbejde, til at opbygge viden og innovation, der kan fremme væksten, og til at skabe flere og bedre job.
16. Udvidelsen i 2004 var af et hidtil uset omfang. Dette understreger behovet for tilpasninger i statsstøttepolitikken og for en bedre styring, som skal sikre en effektiv kontrol i den udvidede Union.
17. Desuden har det stigende antal dokumenter af stadig større kompleksitet, som Kommissionen løbende har vedtaget i tidens løb, skabt behov for at strømline statsstøttepolitikken, øge opmærksomheden omkring de mest forvirrende former for støtte og gøre statsstøttekontrollen mere forudsigelig og brugervenlig, og derved mindske retsusikkerheden og den administrative byrde for såvel Kommissionen som medlemsstaterne. Der er også behov for i højere grad at sikre, at medlemsstaterne overholder deres forpligtelser til at håndhæve statsstøttereglerne. Endelig er det nødvendigt at øge gennemsigtigheden i og rådgivningen om statsstøttepolitikken for at give virksomhederne, de højere læreanstalter, specialister på konkurrenceområdet, forbrugerne og den bredere offentlighed mulighed for at deltage og modvirke ulovlig støtte, især ved sagsanlæg ved nationale domstole.

I.3 Hvordan skal de nye udfordringer tages op?

18. Over for de nye udfordringer er der behov for en gennemgribende ændring af de eksisterende statsstøtteregler med hensyn til både indhold og procedurer. Ved

vurderingen af statsstøttens allokerings- eller fordelingsvirkninger skal der tages hensyn til deres faktiske bidrag til de politisk ønskelige mål, der er aftalt i fællesskab. Det er hensigten at fremlægge en omfattende og ensartet reformpakke på grundlag af følgende elementer:

- mindre og bedre målrettet statsstøtte
- en finere økonomisk indfaldsvinkel
- mere effektive procedurer, bedre håndhævelse, større forudsigelighed og større gennemsigtighed
- delt ansvar mellem Kommissionen og medlemsstaterne: Kommissionen kan ikke forbedre regler og praksis på statsstøtteområdet, uden at medlemsstaterne bidrager effektivt dertil, og uden at de opfylder deres forpligtelser til at anmelde eventuelle støtteplaner og håndhæve reglerne korrekt.

19. Kommissionen benytter økonomiske og juridiske analyser for at opfylde sine forpligtelser i henhold til traktaten, og i nogle tilfælde til at afgøre, om en foranstaltning skal betragtes som statsstøtte (f.eks. anvendelse af det markedsøkonomiske investorprincip eller vurdering af, om bestemte foranstaltninger er berettigede på grundlag af skattesystemets art eller generelle regler), og især til at afgøre, hvornår statsstøtte kan erklæres forenelig med traktaten. Når Kommissionen vurderer, om en støtteforanstaltning kan anses for at være forenelig med fællesmarkedet, afvejer den støttens positive virkninger (virkeliggørelse af et mål af fælles interesse) og dens potentielle negative virkninger (fordrejning af samhandelen og konkurrencen). Det er medlemsstaternes opgave at fremlægge de nødvendige beviser i denne forbindelse inden gennemførelsen af den planlagte foranstaltning.
20. Kommissionen vil fortsat opstille kriterier for sin vurdering af, om støtten er forenelig med fællesmarkedet, især gennem analyser af bestemte sektorer. Støttens positive virkninger afhænger normalt af: i) hvor nøjagtigt det anerkendte mål af fælles interesse (hvad enten det er socialt, regionalt, økonomisk eller kulturelt) er identificeret, ii) om statsstøtte er et velegnet middel til løsning af problemet i forhold til andre instrumenter, og iii) om støtten skaber de nødvendige incitamenter og står i forhold til de fastlagte mål. På den anden side afhænger støttens fordrejende virkninger normalt af: i) proceduren for udvælgelse af støttemodtagere og de betingelser, der er knyttet til støtten, ii) markedets og støttemodtagerens karakteristika og iii) støttebeløbet og støttens art. F.eks. bør omstrukturings- eller investeringsstøtte til store virksomheder overvåges nøje, så det sikres, at den tager sigte på at nå et mål af fælles interesse, da sådanne foranstaltninger normalt har mærkbar indvirkning på konkurrencen og samhandelen.
21. For at bidrage bedst muligt til den fornyede Lissabon-strategi for vækst og beskæftigelse vil Kommissionen, hvor det er relevant, styrke sin økonomiske indfaldsvinkel til statsstøtteanalysen. En økonomisk indfaldsvinkel vil i højere grad bidrage til at dirigere bestemte former for statsstøtte hen imod den fornyede Lissabon-strategis mål.
22. Gennem en mere udbredt anvendelse af en finere økonomisk indfaldsvinkel vil der kunne sikres en korrekt og mere gennemsigtig vurdering af de fordrejninger af

konkurrencen og samhandelen, der er forbundet med statsstøtteforanstaltninger. Den vil kunne bidrage til en undersøgelse af, hvorfor markedet ikke i sig selv kan nå de ønskede mål af fælles interesse, og dermed til en vurdering af, hvorvidt statsstøtteforanstaltningerne bidrager til at nå disse mål.

23. Et af nøgleelementerne i denne forbindelse er analysen af markedssvigt, såsom eksterne virkninger, ufuldkommen information eller samordningsproblemer, som kan være årsag til, at markederne ikke i sig selv når de ønskede mål af fælles interesse, især hvis de er af økonomisk art. I disse tilfælde vil en identifikation af de pågældende markedssvigt bidrage til en bedre vurdering af, om statsstøtten kan betragtes som berettiget og acceptabel, om statsstøtte er den bedst egnede løsning, og hvordan den bør gennemføres for at nå det ønskede mål uden at fordreje konkurrencen og samhandelen på en måde, der strider mod den fælles interesse.

Statsstøtte som led i Lissabon-strategien

Konkurrence er en forudsætning for en effektiv økonomi og for at udnytte Europas vækstpotential til gavn for de europæiske forbrugere. I denne forbindelse henviser udtrykket "effektivitet" til, i hvilket omfang velfærd optimeres på et bestemt marked eller i økonomien som helhed. "**Markedssvigt**" er derfor en situation, hvor markedet ikke medfører et økonomisk effektivt resultat. Der er forskellige årsager til markedssvigt, og her skal bl.a. nævnes:

- Eksterne virkninger: der er tale om eksterne virkninger, når aktørerne ikke tager fuldt hensyn til, hvordan deres handlinger påvirker andre aktører i samfundet. Markedsaktørerne skal måske ikke betale for alle de omkostninger, som deres handlinger påfører samfundet, som f.eks. forurening gennem erhvervsvirksomhed (negative eksterne virkninger). De kan også være ude af stand til at udnytte fordelene ved deres handlinger fuldt ud, som f.eks. inden for forskning og innovation (positive eksterne virkninger).
- Offentlige goder: offentlige goder er goder, der er til gavn for samfundet, men som normalt ikke tilvejebringes af markedet, da det er vanskeligt eller umuligt at udelukke nogen fra at benytte goderne (og dermed få dem til at betale for dem). Det kan være tilfældet med det nationale forsvar og visse typer offentlig tv- og radiovirksomhed.
- Ufuldkommen information: ufuldkommen information kan medføre transaktionsomkostninger, "agency costs", "moral hazard" eller "adverse selection", som igen kan medføre ineffektive markedsresultater. Et velkendt eksempel på ufuldkommen information kan findes på kapitalmarkedet, hvor nystartede virksomheder normalt har problemer med at skaffe tilstrækkelig kapital.
- Samordningsproblemer: det er heller ikke sikkert, at markederne fungerer effektivt, når der er et samordningsproblem mellem markedsaktørerne. Der kan f.eks. være tale om samordningsproblemer i forbindelse med fastlæggelse af standarder, inden for transportinfrastrukturer eller inden for innovation.
- Markedsstyrke: en anden årsag til, at markedet måske ikke fører til et effektivt resultat, er markedsstyrke, f.eks. i en monopolsituation.

Når markederne ikke er økonomisk effektive, kan medlemsstaterne eller EU vælge at gribe ind for at korrigere markedssvigt. Nogle af ovennævnte situationer kan løses ved regulering eller på anden måde. I vise tilfælde kan medlemsstaterne dog vælge at yde statsstøtte. En vigtig begrundelse for statsstøtte er derfor markedssvigt.

Det er dog ikke tilstrækkeligt, at statsstøtte har til formål at rette op på markedssvigt. Inden der ydes statsstøtte, hvilket generelt kun er den næstbedste løsning, når det gælder om at opnå en optimal ressourceallokering, bør det undersøges, om andre mindre fordrejende foranstaltninger kan afhjælpe markedssvigt. Statsstøtte bør være det mest velegnede instrument og bør tage sigte på effektivt at afhjælpe markedssvigt ved at skabe incitamenter og ved at stå i rimeligt forhold til målet. Statsstøtte må heller ikke fordreje konkurrencevilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

Som led i den fornyede Lissabon-strategi har Det Europæiske Råd opfordret medlemsstaterne til at være meget opmærksomme på markedssvigt. Desuden bør der gøres en indsats for at sikre social og økonomisk samhørighed og en bæredygtig udvikling

II. FOKUS PÅ NØGLEPRIORITETERNE

II.1 Målrettet innovation og F&U til styrkelse af vidensamfundet

24. Europas fremtidige økonomiske udvikling afhænger af dets evne til at skabe og udvikle innovative og forskningsbaserede sektorer med stor værditilvækst, der kan konkurrere med verdens bedste. Denne prioritering af viden og innovation blev klart fremført i meddelelsen til Det Europæiske Råds forårsmøde.
25. I denne forbindelse vil Kommissionen i 2005 vedtage en meddelelse om statsstøtte og innovation, som vil analysere behovet og mulighederne for at tilpasse de eksisterende regler for at skabe velegnede betingelser for fremme af innovation i EU. Denne vil supplere rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation. Innovation er knyttet til en proces, som forbinder viden og teknologi med udnyttelsen af de muligheder, der findes på markedet for at udvikle nye eller bedre produkter, tjenester og virksomhedsprocesser i forhold til de eksisterende på fællesmarkedet, og som indebærer en vis risiko. Denne proces kan ødelægges af markedssvigt (fortrinsvis eksterne virkninger, offentlige goder og ufuldkommen information, som medfører ineffektiv formidling, utilstrækkelige midler og paradoksproblemer på arbejdsmarkedet). Statsstøtte kan være berettiget, når den er nødvendig for at øge incitamentet til innovation, og når den ikke kvæler det private initiativ eller medfører illoyal konkurrence.
26. Kommissionens vademecum om innovation har vist, at der allerede findes en række muligheder for at yde støtte til bekæmpelse af markedssvigt, som hindrer innovation, men at reglerne under alle omstændigheder kan forbedres. Der vil blive undersøgt flere andre muligheder, som omfatter foranstaltninger, der kan fremme innovation i den fælles interesse. Der kan f.eks. lægges speciel vægt på den særlige situation, der gør sig gældende for små og mellemstore virksomheder, på formidlernes betydning (f.eks. "clusters", teknologicentre) og på højt kvalificerede forskere, der beskæftiger

sig med innovation. De konkrete ændringer, der foreslås i meddelelsen, vil blive foretaget senere i forbindelse med revisionen af de pågældende regler.

27. Kommissionen vil desuden ændre EU's rammebestemmelser for forskning og udvikling i lyset af Lissabon- og Barcelona-målene. I denne forbindelse vil Kommissionen også søge at tage bedre hensyn til de højt prioriterede elementer i EU's F&U-politik, såsom fremme af grænseoverskridende forskningssamarbejde, offentligt/privat forskningssamarbejde, formidling af forskningsresultater og vigtige forskningsprojekter af fælleseuropæisk interesse. Gennem støtte til F&U vil medlemsstaterne kunne sætte ind over for markedssvigt og anspore erhvervslivet til at investere mere i F&U. Kommissionen vil basere revisionen af rammebestemmelserne på en metode, der bedre afspejler en interaktiv industriel innovationsproces, som også kan tage hensyn til løbende feedback fra markedet.
28. Rammebestemmelserne bør også tage hensyn til, at F&U-samarbejdet mellem offentlige og private får stadig større betydning. De bør navnlig indeholde tilstrækkelige bestemmelser om forskningssamarbejde, herunder ejendomsretten og adgangen til intellektuelle ejendomsrettigheder, der opnås ved sådanne projekter, og udnyttelsen af disse rettigheder. Endvidere må behovet for at tillade støtte til formidling af forskningsresultater behandles som led i revisionen. Kommissionen vil også overveje, om rammebestemmelsernes anvendelsesområde bør udvides til at omfatte støtte til bestemte innovationsaktiviteter, der ikke i forvejen er omfattet af de eksisterende retningslinjer eller forordninger, og således udarbejde rammebestemmelser for F&U og innovation. Hvis Kommissionen kan fastlægge klare og generelle forenelighedskriterier på baggrund af sine erfaringer, vil den endvidere fritage en række støtteforanstaltninger for anmeldelsespligten.

II. 2 Etablering af et bedre erhvervsklima og fremme af en iværksætterkultur

29. Der er behov for hurtige indgreb for at forbedre erhvervsklimaet, bl.a. ved at lette den samlede administrative byrde, forenkle og forbedre lovgivningen, gøre det lettere at oprette nye virksomheder og skabe gunstigere forhold for erhvervslivet.
30. For at der hurtigere kan oprettes nye virksomheder, vil Kommissionen foretage en revision af **meddelelsen om risikovillig kapital**. Revisionen vil tage sigte på at bidrage til en iværksætterkultur og stimulere investeringer i form af risikovillig kapital, især i nystartede og unge, innovative SMV, hvor dette kan rette op på de påviste markedssvigt. Kommissionen vil især fokusere på behovet for at gøre reglerne mere fleksible af hensyn til forskelligartetheden, specielt med hensyn til de sikre investeringstrancher, for hvilke der formodes at eksistere et såkaldt "egenkapitalgab".

II.3 Investering i menneskelig kapital

31. Det er nogle af EU's vigtigste mål, at der opnås en høj beskæftigelse, en bæredygtig vækst og en økonomisk og social samhørighed. Den europæiske beskæftigelsesstrategi, som er en hjørnesten i den reviderede Lissabon-strategi, fremmer en høj beskæftigelse og en kompetent, faguddannet og fleksibel arbejdsstyrke. Dette kræver betydelige investeringer i menneskelig kapital. I denne forbindelse kan statsstøtte være berettiget, når den er nødvendig for at give arbejdsgiverne de rette incitamenter til at ansætte flere, især personer, som har

vanskeligt ved at få adgang til og blive på arbejdsmarkedet, og at give arbejdstagerne en relevant faguddannelse. Desuden er en styrkelse af arbejdstagernes og virksomhedernes fleksibilitet og kompetence generelt samt forbedring af uddannelsesbestemmelserne en vigtig faktor, når det gælder om at forbedre EU's evne til at forudse, udløse og absorbere de økonomiske forandringer, som sker stadig hurtigere.

32. Gruppefritagelsesforordningerne for uddannelses- og beskæftigelsesstøtte udløber begge ved udgangen af 2006. Kommissionen har planer om at forenkle og konsolidere disse gruppefritagelser som led i en generel gruppefritagelsesforordning under hensyn til ovennævnte principper.

II.4 Kvalitetstjenester af generel økonomisk interesse

33. Leveringen af effektive **kvalitetstjenester af generel økonomisk interesse** er et nøgleelement i det europæiske velfærdssamfund og af væsentlig betydning for at sikre den sociale og geografiske samhørighed, også på det uddannelsesmæssige og kulturelle område, og for udnyttelsen af det faktiske EU-borgerskab. Kvalitetstjenester af generel økonomisk interesse bidrager også til den europæiske økonomis konkurrenceevne. Medlemsstaterne har store skønsmæssige beføjelser, når de skal afgøre, om og på hvilken måde de vil finansiere leveringen af sådanne tjenester. For at undgå konkurrencefordrejninger bør den støtte, der ydes, gøre de offentlige serviceopgaver praktisk gennemførlige uden at føre til overkompensation og urimelige konkurrencefordrejninger.
34. I hvidbogen om forsyningspligttydelser blev det fremført, at Kommissionen ville vedtage en række retsakter for at skabe bedre vejledning om dette princip. For at forbedre retssikkerheden vil Kommissionen vedtage en beslutning i henhold til artikel 86, stk. 3, samt retningslinjer for, på hvilke vilkår public service-kompensation skal betragtes som statsstøtte, der er forenelig med traktaten. Kommissionens beslutning vil fritage små kompensationsbeløb for anmeldelsespligten. Der bør også gælde særlige betingelser for hospitaler og sociale boligforeninger. Endelig vil Kommissionen ændre direktivet om gennemsigtighed i betragtning af udviklingen i EU-Domstolens retspraksis.

II.5 Bedre prioritering gennem forenkling og konsolidering

35. For at sikre en bedre styring og gøre det lettere at yde støtte, som er klart forenelig med traktaten, vil Kommissionen udstede en **generel gruppefritagelsesforordning** som skal fritage visse støttekategorier for anmeldelsespligten. Forordningen skal bygge på det princip, at statsstøttepolitikken bør koncentrere sig om de mest forvridende former for støtte, og at den bør fastlægge klare "positive" og "negative" prioriteter.
36. Rådet har ved bemyndigelsesforordningen givet Kommissionen mulighed for at fritage en række områder, hvor Kommissionen kan fastlægge generelle forenelighedskriterier, som skulle føre til samme fortolkning i de forskellige medlemsstater. Kommissionen har under visse omstændigheder beføjelse til at fritage støtte i forbindelse med SMV, F&U, miljø, beskæftigelse, uddannelse og regionaludvikling. I den generelle gruppefritagelse agter Kommissionen at forenkle og konsolidere de eksisterende gruppefritagelser (uddannelse, SMV og

beskæftigelse) og indarbejde flere muligheder for fritagelse, navnlig hvad støtte til SMV og F&U angår. Støttekategorier, der kan defineres klart, kan falde ind under gruppefritagelsesforordningens anvendelsesområde, mens der for en række former for støtte, der ikke på forhånd kan defineres nøjagtigt, kan være behov for retningslinjer, som er et mere fleksibelt instrument.

37. Kommissionen vil også overveje at indarbejde en række støttekategorier, såsom regional-, miljø- og redningsstøtte til SMV, og samtidig søge at løse problemer vedrørende kumulering af forskellige former for støtte. Kommissionen vil desuden overveje at fritage større støttebeløb, end det er tilfældet på nuværende tidspunkt, på grundlag af en økonomisk analyse og på baggrund af sine erfaringer. Det er dog en forudsætning, at medlemsstaterne påtager sig et større ansvar for overholdelsen af de regler og kriterier, der er fastsat i gruppefritagelserne.
38. Desuden vil den maksimumgrænse, hvortil medlemsstaternes kan yde de minimis-støtte uden yderligere krav, blive forhøjet på grund af den økonomiske udvikling.

II.6 En målrettet regionalpolitik

39. Som Kommissionen gav klart udtryk for i sin meddelelse til Det Europæiske Råds forårsmøde er den stærkt engageret i at skabe en bæredygtig udvikling og modernisere og forbedre Europas sociale model. Dette engagement gælder også for Kommissionens statsstøttepolitik.
40. I denne forbindelse er især samhørigheden et vigtigt element i Lissabon-strategien: reduktion af forskellene mellem Europas regioner er en stabilitetsfaktor og har et enormt vækstpotentiel. EU's tidligere udvidelser har vist, at der er mulighed for en "win-win"-udvikling mellem bedre og dårligere stillede regioner. Statsstøttepolitikken kan bidrage til et sådant positivt resultat ved at forhindre et ødelæggende subsidiekapløb mellem regionerne og ved at skabe de rette incitamenter for væksten og beskæftigelsen, ikke blot i de mindst udviklede regioner, men også andre steder.
41. Kommissionens regionalstøttepolitik skal ajourføres på grund af den udvikling, der er sket i de syv år, der er gået, siden de sidste retningslinjer blev vedtaget i 1998, især udvidelsen af EU. Kommissionen har derfor iværksat en revision af Fællesskabets retningslinjer for regionalstøtte og har planer om at indarbejde de multisektorale rammebestemmelser for regionalstøtte til store investeringsprojekter deri. Denne revision vil tage hensyn til tredje samhørighedsrapport, hvori det foreslås, at den fremtidige samhørighedspolitik bygges op omkring følgende tre hovedmålsætninger: a) konvergens, b) regional konkurrenceevne og beskæftigelse og c) europæisk geografisk samarbejde. Disse målsætninger ligger også til grund for Kommissionens forslag til forordningerne om strukturfondene.
42. I betragtning af at det er nødvendigt at yde investeringsstøtte til store virksomheder med måde for at bevare dens effektivitet, når det gælder om at fremme den generelle konkurrenceevne på lang sigt gennem en formindskelse af de regionale forskelle, kunne denne form for støtte især koncentreres på de mindst udviklede regioner.
43. Regionalstøtten skal ses som led i mulighederne for at yde støtte til horisontale formål, der er omhandlet i denne meddelelse, især når det gælder

støtteforanstaltninger, der er mere direkte forbundet med Lissabon-dagsordenen. Det vil være nødvendigt at undersøge, hvorvidt de regionale tillæg i de nuværende horisontale regler kan opretholdes.

44. Kommissionen vil også undersøge, hvor stor en støtte der er berettiget uden for de mindst udviklede regioner, hvad støtteforskellene bør være, hvilke virksomhedskategorier der kan være støtteberettigede og for hvilke støttekategorier. Alt dette skulle give medlemsstaterne en tilstrækkelig fleksibilitet til at udarbejde en politik på nationalt plan til at fremme den regionale konkurrenceevne og beskæftigelsen samt det europæiske geografiske samarbejde, og samtidig opfylde det generelle mål, som er "mindre og bedre målrettet støtte".

II.7 Fremme af en miljømæssigt bæredygtig fremtid

45. Miljøbeskyttelse er i sig selv af væsentlig betydning, men kan også være en kilde til konkurrencemæssige fordele for Europa ved at skabe muligheder for innovation, nye markeder og bedre konkurrenceevne gennem en effektiv ressourceudnyttelse og investeringer.
46. Fællesskabets retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse gælder indtil 2007. I 2005 vil Kommissionen begynde at overveje, hvordan man kan løse de problemer og udnytte de fordele, som en bæredygtig udvikling medfører, jf. Lissabon-strategien og strategien for en bæredygtig udvikling, især med henblik på at sikre en fuldstændig internalisering af miljøomkostningerne. Kommissionen vil især søge at fremme miljøinnovation og produktivitetsforbedringer gennem miljøeffektivitet i overensstemmelse med handlingsplanen for miljøteknologi. En række foranstaltninger kan måske også fritages for anmeldelsespligten ved den generelle gruppefritagelse.

II.8 Oprettelse af moderne infrastrukturer inden for transport og energi samt informations- og kommunikationsteknologi

47. Lissabon-handlingsplanen understreger, at moderne infrastrukturer inden for transport og energi samt informations- og kommunikationsteknologi i hele EU-området er en forudsætning for, at man kan udnytte fordelene ved en fornyet Lissabon-strategi. Den opfordrer derfor medlemsstaterne til at opfylde deres forpligtelser med hensyn til investeringer i transport- og energinet. Medlemsstaterne benytter i stigende grad samarbejde mellem offentlige og private ved etablering af infrastrukturer, og det er derfor vigtigt, at statsstøttereglerne er klare, så der kan foretages en vurdering af de offentlige midler i forbindelse med dette samarbejde. Som følge af den nylige liberalisering af de tidligere statskontrollerede markeder gælder det generelt, at offentlige myndigheder i stigende grad involveres på en række markeder. Dette kan skabe juridiske problemer ved anvendelsen af statsstøttereglerne. Kommissionen vil se på behovet for at udstede retningslinjer på disse områder.

III. MODERNISERING AF STATSSTØTTEPRAKSIS OG -PROCEDURER

III.1 Bedre styring – delt ansvar

48. For øjeblikket er der en række mangler ved statsstøttepolitikken med hensyn til praksis og procedurer, der giver sig udslag i en lang sagsbehandling. Dette skyldes til en vis grad de mange ufravigelige krav i Rådets procedureforordning nr. 659/1999 (f.eks. sprogversioner og offentliggørelse), og på grund af udvidelsen vil sagsbehandlingen formodentlig blive endnu længere, hvis ikke der gribes ind. En længere sagsbehandling er klart uacceptabel, når man tager i betragtning, at der skal foretages en afvejning mellem procedures varighed og sikring af en effektiv kontrol samtidig med, at man beskytter tredjemands rettigheder.
49. På kort sigt vil Kommissionen så vidt muligt inden for rammerne af de gældende procedureforordninger forbedre sin interne praksis og administration og styrke effektiviteten, håndhævelsen og kontrollen. Da det også vil afhænge af medlemsstaternes praksis, om dette lykkes, bør de også bestræbe sig på at forbedre deres effektivitet, gennemsigtighed og gennemførelse, når det gælder statsstøttepolitikken.
50. Kommissionen vil overveje at udstede retningslinjer for den bedste praksis efter at have konsulteret medlemsstaterne og offentligheden om, hvordan procedurerne kan forbedres med henblik på en bedre styring af statsstøttekontrollen. Den vil bl.a. søge at etablere mere forudsigelige tidsfrister, afskaffe mellemliggende trin i proceduren og sikre større gennemsigtighed ved at sætte flere oplysninger på internettet. Kommissionen vil desuden nedsætte fristerne ved at fremme anmeldelser af højere kvalitet og ved at forebygge ufuldstændige anmeldelser gennem en mere systematisk brug af informationspåbud, hvorved den anmoder medlemsstaterne om at give fuldstændig oplysninger inden for en bestemt periode.
51. Kommissionen har ganske vist kompetence til at vedtage detaljerede statsstøttere regler, men det afhænger i vid udstrækning af medlemsstaterne, om reglerne og procedurerne gennemføres tilfredsstillende. I forbindelse med udvidelsen foretog uafhængige kontrolmyndigheder en undersøgelse af statsstøtteforanstaltningerne i de nye medlemsstater. Dette har givet værdifulde erfaringer, som bør tages i betragtning ved overvejelserne om et yderligere samarbejde mellem Kommissionen og samtlige medlemsstater. Kommissionen vil i denne forbindelse undersøge, om uafhængige myndigheder i medlemsstaterne kan bidrage til at lette Kommissionens opgaver, når det gælder håndhævelse af statsstøtten (afsløring og foreløbig tilbagebetaling af ulovlig støtte, gennemførelse af beslutninger om tilbagebetaling).

III.2 Mindre bureaukrati og bedre målrettet håndhævelse og kontrol

52. Retningslinjerne for den bedste praksis, den generelle gruppefritagelse og det forhøjede de minimis-loft forventes at reducere både den tid, det tager for Kommissionen at vedtage sine beslutninger, og medlemsstaternes administrative byrde. Medlemsstaterne bør dog engagere sig mere aktivt for at sikre, at betingelserne for fritagelse opfyldes fuldt ud, og at de nødvendige oplysninger er i overensstemmelse med de relevante regler, så Kommissionen i tvivlstilfælde eller i forbindelse med klager kan efterprøve, om støtten er forenelig med fællesmarkedet.

53. Hvis statsstøttekontrollen skal være effektiv og troværdig, forudsætter det en **korrekt håndhævelse** af Kommissionens beslutninger, især når det gælder tilbagesøgning af ulovlig og uforenelig statsstøtte. De seneste erfaringer har vist, at medlemsstaternes gennemførelse af beslutninger om tilbagesøgning af støtte ikke er tilfredsstillende, og at medlemsstaterne heller ikke altid gennemfører betingede eller positive beslutninger korrekt. Kommissionen vil derfor:
- søge at opnå en hurtigere og mere effektiv gennemførelse af beslutninger om tilbagebetaling af støtte, hvilket vil sikre ligebehandling af alle støttemodtagere. Kommissionen vil derfor følge medlemsstaternes gennemførelse af sådanne beslutninger nøjere. Tilbagebetaling skal ske efter de nationale procedurer, men når det viser sig, at tilbagebetalingen ikke sker omgående og effektivt, vil Kommissionen gribe mere aktivt ind i henhold til traktatens artikel 88, stk. 2, artikel 226 og artikel 228
 - kræve større gennemsigtighed i de generelle principper for statsstøttekontrol og overveje at etablere et net af statsstøttemyndigheder eller kontaktskemaer for at lette informationsstrømmen og udvekslingen af den bedste praksis
 - fremme rådgivning om, kendskab til og forståelse for statsstøttekontrol på alle niveauer for at hjælpe statsstøttemyndighederne med at fastlægge foranstaltninger, der er forenelige med traktatens bestemmelser.
54. Kommissionen vil føre mere **kontrol med**, at medlemsstaterne **overholder** betingelserne i statsstøttebeslutningerne, herunder bestemmelserne i gruppefritagelsesforordningerne. Den vil også anspore medlemsstaterne til at foretage benchmarking for at kontrollere, at statsstøtten opfylder målsætningen og er den bedste form for statsintervention i forbindelse med en given målsætning. Dette kan ske i samarbejde med medlemsstaternes højeste revisionsmyndigheder.
55. Kommissionen vil også indføre rådgivning for at anspore aktørerne til at sikre, at statsstøttereglerne overholdes fuldt ud. EF-traktatens artikel 88, stk. 3 har direkte virkning og giver de nationale domstole beføjelse til at indstille og foreløbigt tilbagesøge støtte, der er ydet ulovligt, inden Kommissionen har godkendt den. Private søgsmål ved de nationale domstole kan derfor skabe øget disciplin på statsstøtteområdet. Man kunne også øge opmærksomheden hos virksomhedsrevisorer, de nationale markedsregulerende myndigheder og medlemsstaternes højeste revisionsmyndigheder. Med henblik herpå har Kommissionen iværksat en undersøgelse af de to vigtigste aspekter ved håndhævelsen af statsstøttereglerne på nationalt plan, nemlig dels de nationale domstoles rolle ved beskyttelsen af tredjemands rettigheder, navnlig konkurrenter til de virksomheder, der har modtaget ulovlig støtte, dels håndhævelsen af negative beslutninger på nationalt plan, især beslutninger, som indeholder en tilbagesøgningspligt.
56. De nationale domstole kan også spille en større rolle med hensyn til kontrol af, om foranstaltninger, som menes at falde ind under en gruppefritagelse eller under de minimis-tærsklerne og derfor ikke er blevet anmeldt til Kommissionen, rent faktisk opfylder de nødvendige kriterier. Kommissionen vil om nødvendigt overveje at revidere meddelelsen om samarbejdet mellem de nationale domstole og

Kommissionen på statsstøtteområdet, især med hensyn til udvidelse af dens anvendelsesområde til også at omfatte andre nationale organer.

III.3 Tilpasning af procedurereglerne til et udvidet EU

57. Kommissionen vil undersøge alle muligheder for at mindske administrationsomkostningerne og forbedre procedurereglerne med særlig henblik på at forkorte sagsbehandlingen i de tilfælde, hvor Kommissionen har indledt en procedure, at skabe et klart incitament til at overholde forpligtelsen til at anmelde støtteforanstaltninger og at opnå større effektivitet, øget kontrol og bedre håndhævelse. I denne forbindelse vil Kommissionen i 2007 fremlægge et høringsdokument, der skal drøftes med medlemsstaterne, og som kan føre til et **forslag til ændring af Rådets forordning nr. 659/1999 (procedureforordningen)**.
58. Blandt de muligheder, der skal overvejes, kan f.eks. nævnes følgende:
- For at **spare tid og øge gennemsigtigheden** kan Kommissionen benytte internettet i videre omfang; Kommissionen kan også vedtage at afslutte sine undersøgelser inden for en kortere frist, forudsat at medlemsstaterne sikrer et godt samarbejde, at der indledes procedurer i tvivlstilfælde, og at der kan vedtages negative beslutninger, hvis alle relevante oplysninger ikke er fremsat inden en bestemt frist. Desuden kan man se nærmere på de administrative procedurer og sproglige problemer, såsom krav om oversættelse.
 - For at **sikre, at støtteforanstaltninger anmeldes behørigt**, kan tilbagebetalingspåbuddet udvides til at omfatte systematisk foreløbig tilbagebetaling af uanmeldt støtte, ligesom der kunne indføres en slags disciplinære foranstaltninger over for medlemsstaterne i forbindelse med uanmeldt støtte. Der kunne f.eks. gennemføres periodisk kontrol med medlemsstaternes resultater, når det gælder anmeldelse af støtte. Hvis det viser sig, at en medlemsstat ikke anmelder sin statsstøtte korrekt, kan Kommissionen forfølge sagen efter traktatens artikel 226 og 228 for at få pålagt den pågældende medlemsstat tvangsbøder.
 - For at **opnå større effektivitet** kan behandlingen og udarbejdelsen af særlige foranstaltninger formaliseres nærmere. Kommissionen kan desuden fremme høringen af markedsdeltagerne og indsamlingen af de relevante sektoroplysninger gennem nye instrumenter, som giver den flere undersøgelsesbeføjelser. Der kan også fastlægges en skriftlig procedure for Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte.
59. Desuden vil Kommissionen vurdere behovet for at udvide anvendelsesområdet for **Rådets forordning nr. 994/98 om bemyndigelse** af Kommissionen til at gruppefritage flere typer foranstaltninger, f.eks. støtte til kultur og bevarelse af den kulturelle arv. Kommissionen vil i denne forbindelse afklare gruppefritagelsers og retningslinjers betydning og anvendelsesformål og overveje muligheden for at give gruppefritagelserne ikke blot en positiv virkning, som det allerede er tilfældet for øjeblikket, men også en negativ virkning. Det vil betyde, at en række kriterier for fritagelse for anmeldelsespligt også skal lægges til grund for støttens forenelighed og dermed sætter de nationale domstole i stand til at anvende gruppefritagelserne direkte til at erklære støtte forenelig eller uforenelig.

III.4 Gennemgribende revision af de resterende dokumenter

60. Kommissionen har overvejet behovet for at tage hvert enkelt kommissionsdokument vedrørende statsstøtte op til fornyet revision. I reformens sidste fase er det Kommissionens hensigt at revidere de resterende dokumenter, hvis det er nødvendigt, så de samme principper anvendes på ensartet måde i samtlige statsstøttedokumenter.
61. Kommissionen vil således revidere meddelelsen om kortfristet eksportkreditforsikring og metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten. Inden de nye retningslinjer for støtte til redning og omstrukturering, der blev offentliggjort i 2004, udløber i 2009, vil Kommissionen begynde at overveje, om det er nødvendigt at ændre nogle af de eksisterende bestemmelser heri. Den vil især tage hensyn til ændringerne af regionalstøttepolitikken, forholdet til de forskellige medlemsstaters konkursprocedurer og reglerne for beskyttelse af arbejdsstyrken i virksomheder, der er under omstrukturering.
62. Medievirksomhed, de audiovisuelle tjenester, de kreative erhverv samt den kulturelle sektor har som helhed et stort potentiale, når det drejer sig om innovation, konkurrenceevne, vækst og jobskabelse. De er også et vigtigt led i bevarelse og fremme af den rige kulturelle og sproglige forskelligartethed i EU. Når Kommissionen undersøger statsstøtte inden for disse sektorer, tager den hensyn til de relevante traktatbestemmelser (især artikel 151, stk. 4 og artikel 87, stk. 3, litra d)) og protokollen om offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, og til de offentlige interesser, der er knyttet til disse aktiviteter. Kommissionen vil i denne forbindelse revidere sin meddelelse om anvendelse af statsstøttereglerne på public service-kanaler. Der er opstået nye spørgsmål med hensyn til public service-kanaler, navnlig på grund af udviklingen af nye digitalteknologier og internetbaserede tjenester. Kommissionen vil også overveje at revidere meddelelsen om en række juridiske aspekter ved kinematografiske og andre audiovisuelle værker (biografmeddelelsen). Desuden kan Kommissionen på grundlag af sine erfaringer på dette område anmode Rådet om at udvide bemyndigelsesforordningen, så biografvirksomhed også kan være omfattet af en gruppefritagelse.
63. Desuden vil Kommissionen udarbejde bredere teorier om, hvordan statsstøtten ydes virksomhederne. Nogle støtteforanstaltninger er mere gennemsigtige end andre, og nogle er mere direkte rettet mod præcise mål. Dette rejser spørgsmål om de forskellige støtteformers effektivitet og fordrejende virkninger. Kommissionen vil derfor udarbejde et høringsdokument om støtteelementet i de forskellige former for støtte for at indhente medlemsstaternes og virksomhedernes synspunkter. Høringen kan vise, om Kommissionen systematisk bør være strengere over for visse former for støtte end over for andre.
64. Som led i de generelle overvejelser vil Kommissionen på baggrund af sine erfaringer revidere sin meddelelse om statsstøtte i form af garantier og vurdere, om de gældende regler og kriterier bør ændres. I samme forbindelse vil Kommissionen overveje at revidere sin meddelelse om anvendelse af statsstøttereglerne på foranstaltninger vedrørende direkte selskabsbeskatning, der blev offentliggjort i

1998, især med det formål at undersøge, om den bør udvides til også at omfatte indirekte beskatning.

65. Endelig vil Kommissionen tage stilling til, om der fortsat er behov for rammebestemmelser for statsstøtte til skibsbygningsindustrien, eller om denne sektor simpelthen bør være omfattet af horisontale regler.
66. Efter vedtagelse af en ny rådeforordning om udvikling af landdistrikter, formodentlig i juni 2005, vil Kommissionen tage de nuværende særlige regler for statsstøtte til landbrugssektoren op til ny vurdering. Der vil blive fremsat foreløbige forslag i tide, så reglerne kan vedtages formelt i 2006 og anvendes med virkning fra 1. januar 2007.

III.5 Etablering og evaluering af den nye praksis for fremtiden

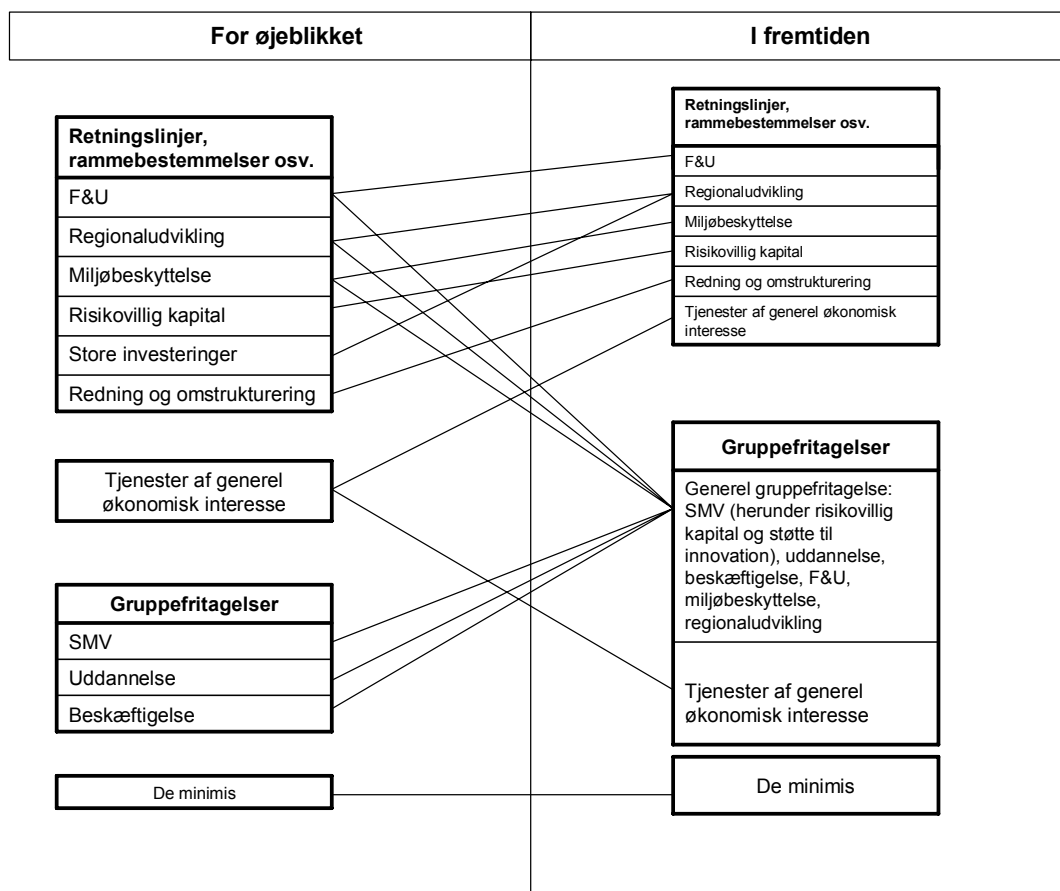
67. Når Kommissionen har afsluttet den omfattende revision på statsstøtteområdet, vil den foretage en evaluering for at sikre sig, at de nye regler og den nye praksis i forbindelse med statsstøttepolitikken fungerer tilfredsstillende til gavn for de europæiske borgere. Der vil eventuelt blive foreslået nye tiltag.
68. Figur 1 indeholder en oversigt over reformplanen for 2005-2009 med en vejledende opdeling i tre faser.

Figur 1: Reformplan for 2005-2009 (vejledende)

<i>Ændringer</i>	2005/2006	2007/2008	2009
Indhold	Reformplan for 2005-2009 Retningslinjer for regionalstøtte Generel gruppefritagelse (SMV, beskæftigelse, uddannelse, F&U, <i>de minimis</i> , regionalstøtte, miljøstøtte) Meddelelse om renter Retningslinjer for F&U og innovation Meddelelse om kortfristet kreditforsikring Meddelelse om risikovillig kapital Beslutning og retningslinjer om tjenester af generel økonomisk interesse og direktiv om gennemsigthed Retningslinjer for miljøstøtte Rammebestemmelser for statsstøtte til skibsbygningsindustrien	Vurdering/ændring af retningslinjerne for støtte til redning og omstrukturering. Meddelelse om statsstøtte i form af garantier Meddelelse om direkte selskabsbeskatning Meddelelse om statsstøtte til public servicekanaler. Eventuelle nye gruppefritagelser	Vurdering af reformen og revision af de gældende statsstøtteregler
Høringsdokumenter	Meddelelse om innovation	Høringsdokument om eventuel ændring af Rådets forordning 659/99. Høringsdokument om de forskellige former for støtte	
Procedure	Interne retningslinjer for den bedste praksis Fremme af statsstøtterådgivning. Øget kontrol med beslutninger og tilbagebetaling Eventuelt forslag til ændring af Rådets forordning nr. 994/98 (bemyndigelsesforordningen)	Eventuelt forslag til ændring af Rådets forordning 659/99 (procedureforordningen) Meddelelse om samarbejdet mellem de nationale domstole og Kommissionen på statsstøtteområdet	

69. Figur 2 indeholder en oversigt over de vigtigste ændringer, der forventes i statsstøttereglernes struktur.

**Figur 2: DE VIGTIGSTE ÆNDRINGER, DER FORVENTES I
STATSSTØTTEREGLERNES STRUKTUR**

* * *